

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Janem Jungem, advokátem, se sídlem Vladislavova 16, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. září 2014, č. j. OAM-296/ZA-ZA04-ZA04-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. března 2015, č. j. 60 Az 19/2014 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, podal dne 9. července 2014 v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci žádosti a pohovoru k žádosti uvedl, že on sám ani nikdo z jeho rodiny není a nikdy nebyl členem politické strany. Mezi lety 1993 a 2008 byl vojákem z povolání. Na Ukrajině žil v Žytomyrské oblasti, která se nachází na severozápadě Ukrajiny. V letech 2012, 2013 a 2014 pobýval také v Polsku. Svou vlast naposledy opustil v únoru 2014, neboť na Ukrajině nemohl najít práci. K důvodům žádosti žalobce konstatoval, že má v České republice manželku, s níž uzavřel sňatek v roce 2014. Z toho důvodu žádal o dlouhodobé vízum, ovšem bylo mu sděleno, že o vízum je třeba požádat na Ukrajině, kam se ovšem žalobce nechtěl vrátit kvůli současné situaci. Žalobce zdůraznil, že je bývalý voják z povolání a že má obavy z odvodu do armády, neboť by musel bojovat. V případě návratu do vlasti se obával, že by musel v armádě zabíjet. Žalobce dále upřesnil, že jeho manželka je ruskou státní příslušnicí a čekají spolu dítě. Po uzavření sňatku se žalobce dostavil na cizineckou policii v Karlových Varech, kde mu policisté sdělili, že může požádat o vízum za sloučením rodiny. Advokát poté žalobci sdělil, že žádost o dlouhodobé vízum za účelem sloučení rodiny musí podat na Ukrajině. Žalobce se však rozhodl neodjíždět na Ukrajinu, neboť situace tam již v té době byla složitá a úřady údajně pořádně nepracovaly. Ke svému odvodu do armády žalobce uvedl, že stát má právo

jej do armády povolat a že by jej jistě povolal, jelikož byl dříve profesionálním vojákem. Navíc, v případě vojenské pohotovosti by museli do armády všichni.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu zamítl. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který však žalobu zamítl. Krajský soud uvedl, že ani jeden z důvodů uplatňovaných žalobcem, tj. důvod ekonomický a rodinný a obavy z odvedení do armády, není azylově relevantní. Na pracovní pobyt či pobyt z rodinných důvodů dopadá podle krajského soudu režim zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalobci navíc podle soudu nic nebrání realizovat svůj rodinný život na Ukrajině, zvláště s ohledem na předchozí, z politického hlediska bezproblémový pobyt v této zemi a s ohledem na to, že na Ukrajině nepobýval v oblasti, kde by hrozil válečný konflikt. Co se týče možnosti odvodu do armády, krajský soud konstatoval, že povolání k výkonu vojenské služby je jednou ze základních občanských povinností žalobce ve vztahu ke státu a že samo o sobě nepředstavuje pronásledování ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[3] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. Stěžovatel uvedl, že krajský soud nesprávně posoudil nemožnost vztáhnutí § 12 písm. b) zákona o azylu na jeho případ. Po změně vládnoucího aparátu na Ukrajině byl stěžovatel nucen odejít do zálohy. V ten moment se změnilo jeho politické smýšlení a přestal se ztotožňovat s panujícími politickými trendy na Ukrajině. S ohledem na to jsou ve stěžovatelově případě údajně naplněny rysy § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel dále konstatoval, že naplnil i podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, a rozporoval závěr krajského soudu o možnosti bezproblémové realizace rodinného života stěžovatele na Ukrajině. V zemi, kde neustále eskaluje ozbrojený konflikt, nelze vést bezproblémový rodinný život, zvláště ne s manželkou ruské národnosti. V rámci ukrajinského konfliktu navíc dochází ke ztrátám na životech nejen členů ozbrojených sborů, ale i civilistů. Žalovaný ani krajský soud tak podle stěžovatele nevzali v potaz veškeré relevantní okolnosti pro hodnocení situace stěžovatele. Krajský soud porušil zásadu *non-refoulement* (čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků), jakož i zásadu materiální pravdy, a přistoupil k přepjatému formalismu a sofistikovanému zdůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky obsažené v kasační stížnosti jsou nedůvodné. Obecný nesouhlas stěžovatele s politickým směřováním Ukrajiny není důvodem pro udělení kterékoliv z forem mezinárodní ochrany. K problematice posouzení současné situace na Ukrajině žalovaný zdůraznil, že zde neprobíhá totální konflikt, jelikož ozbrojené střety ukrajinských bezpečnostních složek a proruských separatistů probíhají ve 2 z 24 administrativních oblastí Ukrajiny. Žalovaný poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26 a naznal, že stěžovatel neprokázal, že by byl v případě návratu vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. K porušení zásady *non-refoulement* ve smyslu čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků pak podle žalovaného nemohlo dojít,

pokračování

neboť stěžovatel není uprchlíkem ve smyslu této úmluvy ani zákona o azylu. Žalovaný Nejvyššímu správnímu soudu navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout pro nedůvodnost.

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namíste kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[6] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. V usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namíste změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[7] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, neuvedl žádné argumenty. Nejvyšší správní soud se proto toliko v obecné rovině zabýval výše citovanými důvody přijatelnosti kasační stížnosti a žádná pochybení v tomto směru, natož zásadní pochybení systémového rázu, v napadeném rozsudku krajského soudu neshledal.

[8] Pouhý obecný nesouhlas se současným politickým směřováním ukrajinské vlády zcela jistě nenaplnuje podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu. Dané ustanovení totiž vyžaduje existenci odůvodněného strachu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79). Sám stěžovatel však žádné potenciální pronásledování ve smyslu zákona o azylu v kasační stížnosti nezmínil.

[9] Problematikou odmítání služby v armádě služby jakožto azylově relevantního důvodu se Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: *„Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením, ovšem ani jedna z těchto situací nebyla ve stěžovatelských případech dána. Odmítání z důvodu náboženského přesvědčení stěžovatel nikdy netvrdil, a co se týče politického přesvědčení, to uvádí teprve nyní v kasační stížnosti, a to stále bez upřesnění, o jaké politické přesvědčení se jedná, aniž by toto své nyní tvrzené politické přesvědčení kdykoli v minulosti reálně projevil.“* Tyto závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc, přičemž stěžovatel nenaplnil podmínky, za jejichž splnění by odvod do armády představoval pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

[10] Co se týče ekonomických důvodů, jejich irelevanci z hlediska udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud přdestřel např. již v rozsudku ze dne 31. října 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65.

[11] Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti zabýval také bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, a tudíž musí žadatelé o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Nejvyšší správní soud uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. března 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Stěžovatel v nyní projednávaném případě žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něj z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (s výjimkou možného odvodu do armády – k tomu viz výše). Proto také zjevně nelze hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany, stanovené § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl ani skutečnost, že stěžovatel pochází ze severozápadní oblasti Ukrajiny, kam izolovaný ozbrojený konflikt nezasahuje a kam nezasahoval ani v době rozhodování žalovaného, což vyplývá ze zpráv o zemi původu shromážděných v řízení o udělení mezinárodní ochrany, které Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné i z hlediska ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na nějž upozorňoval stěžovatel.

[12] Jelikož stěžovatel neuvedl žádnou skutečnost, svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, nedopadá na něj čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. srpna 2005, č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, č. 721/2005 Sb. NSS).

pokračování

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. Současně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu